

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 29.12.2022 r.

Znak: ZPS-3.431.13.13.2022.KC-Ś

**Pani
Monika Kuźmińska
Burmistrz Węgorzyna**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 7 – 9 grudnia 2022 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Węgorzyno. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibach Urzędu Miejskiego w Węgorzynie przy ul. Rynek 1 oraz Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie przy ul. Grunwaldzkiej 30.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 87/2022 z 4 listopada 2022 r. w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Małgorzata Andraszkiwicz – starszy inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ograniczeń spowodowanych przez COVID-19, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 9 grudnia 2022 r. oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniu 27 marca 2018 r. w Urzędzie Miejskim w Węgorzynie oraz w dniach 28 – 29 marca 2018 r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Miejskim w Węgorzynie oraz w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węgorzynie, a także wyjaśnień udzielonych przez upoważnionych pracowników ww. jednostek.

Akta kontroli str. 1 – 12

Działalność Gminy Węgorzyno w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Węgorzyno następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny.

W kontrolowanym okresie, w gminie obowiązywał Gminny Program Wspierania Rodziny opracowany na lata 2020 – 2022, przyjęty uchwałą nr XXII/207/2020 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 30 grudnia 2020 r., który wszedł w życie z dniem podjęcia ww. uchwały. Oznacza to, że w okresie od 1 stycznia do 29 grudnia 2020 r. w gminie nie opracowano programu wspierania rodziny, tym samym naruszono art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z ustawowym terminem, trzykrotnie przekazano Radzie Miejskiej w Węgorzynie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina podejmowała następujące działania:

- wsparcie rodzin asystenturą, pracą socjalną, pomocą finansową i rzeczową,
- zapewnienie rodzinom pomocy w ramach działalności placówki wsparcia dziennego oraz w formie usług specjalistycznych (terapia, pomoc psychologiczna i prawna),
- monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem, w tym sytuacji dzieci w tych rodzinach, również po zakończonej asystenturze,
- współpraca Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z: kuratorami, policją, szkołami, stowarzyszeniami, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, podmiotami leczniczymi,
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- podejmowanie działań celem utworzenia rodzin wspierających,
- zapewnienie asystentom rodzin możliwości udziału w szkoleniach.

Efektom ww. działań było m. in.:

- poprawa sytuacji rodzin, w tym w sferze opiekuńczo – wychowawczej, bytowej,
- powrót dzieci z pieczy zastępczej do domów rodzinnych.

Akta kontroli str. 14 – 28, 33 – 34

2. Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną.

Zadania z zakresu wspierania rodziny realizuje Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie na mocy uchwały nr XXXVI/294/2018 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 26 kwietnia 2018 r.

Akta kontroli str. 15

3. Kwalifikacje asystentów rodzin i sposób ich zatrudniania.

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węgorzynie, w okresie objętym kontrolą, zatrudnionych było trzech asystentów rodzin, na dzień kontroli dwóch (w tym jeden przebywał na zwolnieniu lekarskim). Asystenci spełniali wymagania wynikające z art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wymóg zweryfikowania danych asystenta w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym⁴ dotyczył dwóch asystentów. Pracodawca dokonał ww. weryfikacji w trakcie kontroli, tj. 7 grudnia 2022 r., co oznacza, że został naruszony przytoczony zapis ustawy.

---

⁴ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

Dwóch asystentów podnosiło swoje kwalifikacje poprzez udział w takich szkoleniach, jak: „Systemowa praca z rodziną. Rola asystenta rodziny w interwencji kryzysowej”, „Asystent rodziny w obliczu wyzwania – rodzina dysfunkcyjna z problemem uzależnienia”, „Profesjonalny asystent rodziny – przegląd zadań i wskazówki do ich wykonania”. Koszty udziału w szkoleniach były zapewnione przez gminę. Tym samym gmina realizowała art. 176 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Aktualnie zatrudniony asystent rodziny nie brał udziału w szkoleniach z uwagi na krótki okres zatrudnienia, tj. od października 2022 r.

Akta kontroli str. 35 – 38

4. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Zadanie podlegające kontroli	Ustalenia dokonane w trakcie kontroli
Wsparcie asystenta	<p>W okresie objętym kontrolą w gminie było trzech asystentów rodziny, zatrudnionych kolejno: pani ..... – w okresie od 18.10.2017 r. do 30.09.2020 r., pani ..... – od 21.09.2020 r. do nadal oraz p. .... – od 04.10.2022 r. do nadal. Na dzień kontroli w gminie było dwóch asystentów, z których jeden przebywał na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Z informacji uzyskanych w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węgorzynie, w okresie od 21 czerwca do 9 października 2022 r. w gminie nie było asystenta rodziny. Jak oświadczył kierownik ośrodka, od dnia 21 czerwca 2022 r. asystent rodziny (.....) nie pojawił się w pracy. W dniu 26 czerwca 2022 r. wpłynęło pierwsze zwolnienie lekarskie asystenta, które jest stale przedłużane co miesiąc. Kierownik ośrodka nie ma kontaktu z tym asystentem. Z uwagi na brak możliwości zweryfikowania, czy asystent wróci do pracy oraz mając na uwadze konieczność wsparcia rodzin zagrożonych kryzysem kierownik ośrodka zatrudnił nowego asystenta (04.10.2022 r.).</p> <p>W okresie braku asystenta sytuacja rodzin korzystających z jego wsparcia była monitorowana przez pracowników socjalnych m. in. w formie wizyt w środowisku czy kontaktów telefonicznych. W teczkach rodzin znajdowały się zapisy świadczące o ww. działaniach jednostki.</p> <p>Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę nie może przekroczyć 15. Na dzień kontroli asystent rodziny współpracował z 7 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pozwala to stwierdzić, że liczba asystentów była adekwatna do potrzeb gminy.</p> <p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie wskazał, że na terenie gminy są 2 rodziny (z 5 dzieci), których sytuacja jest monitorowana przez pracowników ośrodka w formie wizyt w środowisku i kontaktów telefonicznych. Wskazano również, że 4 rodziny wykazujące trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych powinny zostać objęte asystenturą. Podczas kontroli dokonano analizy przyczyn braku asystentury w ww. rodzinach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przypadek ..... – zaproponowano wsparcie asystenta, matka odmówiła, następnie brak możliwości nawiązania kontaktu z kobietą z uwagi na pracę za granicą, 2) przypadek ..... – brak możliwości współpracy z asystentem ze względu

- na pobyt matki na leczeniu odwykowym w systemie stacjonarnym,
- 3) przypadek ..... - zaproponowano asystenturę, matka odmówiła, następnie brak możliwości nawiązania współpracy z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania,
  - 4) przypadek ..... - brak wsparcia asystenta z powodu porzucenia dziecka i odebrania władzy rodzicielskiej.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie dokumentował przyczyny braku asystentury w ww. rodzinach.

Oceny pracy asystentów dokonano na podstawie analizy indywidualnej 8 przypadków rodzin objętych ich wsparciem w kontrolowanym okresie (rodziny: .....).

We wszystkich przypadkach objęcie rodziny asystenturą następowało po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, na wniosek pracownika socjalnego. Każdorazowo pozyskiwano zgodę rodziny na współpracę z asystentem. Podczas kontroli zwrócono uwagę kierownikowi ośrodka na fakt, że w dwóch przypadkach wywiady środowiskowe sporządzone przez pracowników socjalnych były prowadzone mało rzetelnie, tj. nie uwzględniono w nich problemów opiekuńczo - wychowawczych występujących w rodzinie. To z kolei rzutuje na pracę asystenta w początkowym jego stadium, np. rozpoznanie sytuacji rodziny, sporządzenie planu pracy z rodziną adekwatnie do zdiagnozowanych problemów.

Analizie poddano 12 planów pracy z rodzinami sporządzonych w ww. rodzinach w okresie objętym kontrolą. Każdorazowo plany sporządzane były bez zbędnej zwłoki od dnia objęcia rodziny asystenturą. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) rodzina ..... - rodzina z 6 dzieci, borykająca się z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi w stosunku do najstarszego syna. W dokumentacji rodziny brakowało zapisów asystenta świadczących o jego działaniach pod kątem pokonania trudności opiekuńczo - wychowawczych, co świadczy o nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji. W aktach rodziny brakowało również zapisów potwierdzających współpracę asystenta z podmiotami zewnętrznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
- 2) rodzina ..... - rodzina z 5 dzieci, współpracująca z asystentem z uwagi na problemy opiekuńczo - wychowawcze z synem. W rodzinie występuje również problem przemocy ze strony męża wobec żony (założona Niebieska Karta) oraz problem nadużywania alkoholu. W planie pracy z rodziną asystent nie uwzględnił działań odnoszących się do przemocy występującej w rodzinie, zwłaszcza w przypadku dzieci, które były świadkami stosowania przemocy. Rodzina objęta asystenturą od 26 czerwca 2019 r., w dokumentacji znajdowała się kopia postanowienia sądu o przywróceniu matce władzy rodzicielskiej z dnia 09.12.2020 r. Brak wcześniejszych zapisów świadczących o ograniczeniu władzy rodzicielskiej w aktach rodziny. Świadczy to o nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji przez asystenta. W trakcie kontroli pouczono w tym zakresie. W dokumentacji rodziny znajdowały się zapisy o działaniach asystenta, które nie należą do jego kompetencji, jak np.: dostarczanie dzieciom odzieży i zabawek, dostarczanie i wypełnianie wniosków. W aktach rodziny brakowało potwierdzenia współpracy asystenta z

podmiotami zewnętrznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
W okresie od stycznia 2020 r. do czerwca 2022 r. asystent udokumentował tylko 1 wejście w środowisko rodziny w godzinach wieczornych.

- 3) rodzina ..... – rodzina z 4 dzieci, objęta asystenturą z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, nadużywanie alkoholu oraz przemoc. W dokumentacji rodziny odnotowano mało wejść w środowisko w godzinach wieczornych.
- 4) rodzina ..... – matka z 3 dzieci, objęta asystenturą z uwagi na bezradność w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz trudną sytuację finansową (bezrobocie). W dokumentacji asystenta brakowało zapisów dotyczących jego współpracy z podmiotami zewnętrznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
- 5) rodzina ..... – matka z 2 dzieci, objęta asystenturą z uwagi na problemy wychowawcze z synem. W dokumentacji asystenta widniały zapisy o działaniach wykraczających poza asystenturę i świadczące o wyręczaniu rodziny w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, tj.: dostarczanie żywności, dostarczanie dokumentów rodzinie i przekazywanie je do ośrodka pomocy społecznej.
- 6) rodzina ..... – matka z 5 dzieci, współpracująca z asystentem z uwagi na problemy wychowawcze występujące w rodzinie. W dokumentacji asystenta widniały zapisy o działaniach wykraczających poza asystenturę i świadczące o wyręczaniu rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, tj.: dostarczanie odzieży i żywności, pomoc w nauce szkolnej.
- 7) Rodzina ..... – matka z synem, objęta asystenturą z uwagi na bezradność opiekuńczo – wychowawczą. W okresie od stycznia 2020 r. do kwietnia 2022 r. (zakończenie asystentury) odnotowano tylko 1 wejście asystenta w środowisko zamieszkania rodziny w godzinach wieczornych.
- 8) rodzina ..... – rodzina z 3 dzieci, objęta wsparciem asystenta z uwagi na trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej. Rodzice ograniczeni w prawach rodzicielskich poprzez nadzór kuratora. W okresie od stycznia 2020 r. do czerwca 2022 r. odnotowano tylko 2 wejścia asystenta w środowisko rodzinne w godzinach wieczornych. W dokumentacji rodziny widniały zapisy o działaniach asystenta wykraczające poza asystenturę i świadczące o wyręczaniu rodziny w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczych, np.: dostarczanie odzieży i zabawek.

We wszystkich ww. przypadkach, przy zmianie asystenta, brakowało przydzielenia rodzinie nowego asystenta, ale każdorazowo pozyskiwano zgodę rodziny.

Podczas kontroli wskazano, że brak udokumentowania współpracy asystenta z zewnętrznymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto kierownikowi Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie wskazano, aby w ramach prowadzonej w rodzinach asystentury dokonywać wejść w ich środowisko zamieszkania w różnych porach dnia oraz nie podejmować działań wykraczających poza tę formę wsparcia i świadczących

	<p>o wyręczeniu rodziców w ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.</p> <p>W przypadku zakończenia asystentury w rodzinie asystent lub pracownik socjalny prowadził w niej monitoring w formie wizyt w środowisku zamieszkania i kontaktów telefonicznych. W sytuacji zakończenia asystentury ze względu na zmianę miejsca zamieszkania rodziny, jednostka przekazywała informację o jej sytuacji do właściwego podmiotu organizującego pracę z rodziną.</p> <p>Realizację art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oceniono na podstawie analizy 28 ocen sytuacji rodzin, których asystenci dokonali w kontrolowanym okresie. W poniższych przypadkach stwierdzono przekroczenie ustawowego terminu sporządzenia ww. ocen, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przypadek ..... – ostatnia ocena sporządzona została 04.03.2022 r., brak aktualnej oceny, która powinna zostać sporządzona do dnia 04.09.2022 r., – przypadek ..... – odnotowano przekroczenie w dokonaniu oceny o 1 miesiąc i 6 dni, – przypadek ..... – ostatnia ocena dokonana z pięciodniowym opóźnieniem., – przypadek ..... – ostatnia ocena dokonana dnia 04.02.2022 r., brak aktualnej oceny, która powinna zostać sporządzona do dnia 04.08.2022 r. <p>Z przedstawionej dokumentacji kontrolnej oraz oświadczeń złożonych przez kierownika ośrodka wynika, że przekroczenie terminu dokonania ww. ocen (.....) było spowodowane pobytem asystenta na kwarantannie oraz na zwolnieniu lekarskim. Brak aktualnych ocen (.....) wynikał z faktu niezapowiedzianej długotrwałej nieobecności asystenta, który na dzień kontroli nadal przebywał na zwolnieniu lekarskim. Podczas jego nieobecności powinny zostać dokonane oceny, ale w okresie od 21 czerwca do 21 października 2022 r. w gminie nie było asystenta. Obecnie zatrudniony asystent na bieżąco uzupełniał braki w omawianym zakresie. Należy zatem stwierdzić, że przekroczenia terminów sporządzenia ww. ocen były niezależne od jednostki. Odstępuję zatem od wydawania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.</p> <p>We wszystkich analizowanych przypadkach po sporządzeniu oceny były przekazywane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.</p> <p>Podczas analizy dokumentacji kontrolnej ustalono, że asystenturą została objęta 1 rodzina zastępcza. Praca z rodziną zastępczą leży w gestii powiatu, natomiast do zadań gminy należy praca z rodziną biologiczną.</p>
<p>Praca z rodziną dziecka przebywającego w pieczy zastępczej</p>	<p>Realizację art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przeanalizowano na podstawie wszystkich przypadków rodzin, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.</p> <p>Na dzień kontroli w pieczy zastępczej przebywało 10 dzieci z 6 rodzin. W okresie objętym kontrolą asystent współpracował z 3 rodzinami z dziećmi w pieczy zastępczej (rodzina .....), na dzień kontroli w jednej z ww. rodzin dzieci powróciły do domu.</p> <p>1) rodzina ..... – umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej nastąpiło w trakcie trwania asystentury. Po umieszczeniu, bez zbędnej zwłoki, asystent sporządził nowy plan pracy z rodziną, który został skonsultowany z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i w skoordynowaniu z planami pomocy dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej.</p> <p>2) rodzina ..... – umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej nastąpiło w trakcie trwania asystentury. Po umieszczeniu, bez zbędnej zwłoki,</p>

	<p>asystent sporządził aktualizację planu pracy z rodziną. Asystent nie zmienił w niej celu głównego, pomimo znaczącej zmiany w bieżącej sytuacji rodziny. Kierownikowi ośrodka przekazano, że w momencie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej wskazane jest stworzenie nowego planu pracy z rodziną i wyznaczenie w nim nowego celu, jakim powinien być powrót dzieci do domu rodzinnego. Nowy plan pracy z rodziną został sporządzony po opuszczeniu przez dzieci pieczy zastępczej.</p> <p>3) rodzina ..... – dzieci zostały dwukrotnie umieszczone w pieczy zastępczej w trakcie trwania asystentury (kwiecień 2020 r. oraz czerwiec 2022 r.). Niezwłocznie po pierwszym umieszczeniu asystent sporządził aktualizację planu pracy z rodziną. W listopadzie 2020 r. dzieci powróciły do domu. W czerwcu 2021 r. asystent wystąpił z wnioskiem o zakończenie asystentury z uwagi na brak efektów. W czerwcu 2022 r. dzieci ponownie umieszczono w pieczy zastępczej, rodzina została ponownie objęta asystenturą. Przy drugim umieszczeniu asystent sporządził nowy plan pracy z rodziną, w którym jako cel główny określił wsparcie w prawidłowym funkcjonowaniu opiekuńczo – wychowawczym po powrocie dzieci do domu. Kierownikowi ośrodka wskazano, że w takiej sytuacji celem głównym powinien być powrót dzieci do domu. Plan został skonsultowany z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i skoordynowany z planem pomocy dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej.</p> <p>W trzech pozostałych przypadkach rodzinom zaproponowano wsparcie asystenta, ale odmówiły.</p> <p>Z informacji uzyskanych w jednostce wynika, że w kontrolowanym okresie do Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie wpłynęło łącznie 11 zaproszeń do udziału w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. We wszystkich uczestniczył pracownik socjalny, a w 5 (dotyczyły rodzin objętych asystenturą) asystent rodziny.</p>
<p>Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa</p>	<p>Zgodnie z pozyskanymi podczas kontroli informacjami, na terenie gminy istnieje możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – punktu wsparcia psychologicznego – porady psychologa w I i III poniedziałek każdego miesiąca w godzinach 17.00 – 20.00, – punktu wsparcia terapeutycznego – porady terapeuty w II i IV czwartek każdego miesiąca w godzinach 17.00 – 20.00, – telefon zaufania – dostępny całodobowo, – Klub Abstynenta LAW A – 17.00 – 20.00 w dni robocze, – poradnictwa prawnego przy Urzędzie Miejskim w Węgorzynie, <p>Informacje na temat ww. działań umieszczane są na tablicach ogłoszeń ośrodka oraz urzędu, a także na stronie BIP urzędu.</p>
<p>Funkcjonowanie ośrodka w okresie ograniczeń spowodowanych przez COVID – 19</p>	<p>Z oświadczenia złożonego podczas kontroli wynika, że w okresie ograniczeń spowodowanych przez COVID-19 praca Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie odbywała się w ścisłym reżimie sanitarnym. Asystent współpracował z rodzinami w formie kontaktów telefonicznych, poprzez komunikatory społecznościowe oraz rozmowy video. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach spotykał się z rodzinami osobiście z zachowaniem niezbędnych środków ostrożności.</p>

Akta kontroli str. 25, 27 – 82

5. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli w gminie ogłoszono nabór osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny wspierającej (od 4 stycznia 2021 r.), który zamieszczono na stronie BIP Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie oraz na tablicach ogłoszeń. W kontrolowanym okresie nie zgłosili się chętni do pełnienia ww. funkcji. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji gmina zabezpieczy środki przeznaczone na ten cel.

Akta kontroli str. 27

6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna placówka wsparcia dziennego, powołana na mocy uchwały nr VI/42/2019 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 20 marca 2019 r. Prowadzona jest w formie opiekuńczej. Organem prowadzącym jest gmina, a placówka funkcjonuje w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Węgorzynie. Kierownik placówki posiada odpowiednie kwalifikacje. Placówka zapewnia miejsca dla 15 dzieci. W dokumentacji placówki znajdowała się pozytywna opinia właściwego państwowego inspektora sanitarnego wydana w drodze decyzji administracyjnej. Jednostka była w posiadaniu pozytywnej opinii komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, która nie miała formy decyzji administracyjnej. Należy jednak stwierdzić, że opinia ta zawierała elementy pozwalające na uznanie, że w sprawie spełnione zostały wymogi formalne.

Akta kontroli str. 83 – 86

7. Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych odbywa się poprzez wizyty pracowników socjalnych i asystentów rodzin w środowisku oraz z najbliższego otoczenia ww. rodzin.

Akta kontroli str. 22

8. Podejmowanie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Gmina podejmowała ww. działania poprzez udostępnienie na stronach internetowych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie informacji na temat przysługujących praw oraz możliwości ubiegania się o pomoc, wynikających z ustawy i Programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁵. Opracowano również lokalny informator we wskazanym zakresie.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli w kontrolowanym okresie do ośrodka nie wpłynął wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 ustawy „Za życiem”.

Akta kontroli str. 18 – 19, 87 – 89

9. Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego.

Zgodnie z art. 28a ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolę nad podmiotami organizującymi pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego sprawuje

---

⁵ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

burmistrz, który do ww. kontroli może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu lub kierownika jednostki organizacyjnej gminy.

Na mocy upoważnienia Burmistrza Węgorzyna z dnia 15 maja 2018 r. sekretarz gminy przeprowadził trzy kontrole w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węgorzynie oraz jedną kontrolę w placówce wsparcia dziennego w okresie objętym kontrolą. Z kontroli każdorazowo sporządzono protokoły, nie wydano zaleceń.

Akta kontroli str. 21

10. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie informacjami uzyskanymi podczas kontroli, gmina współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej, tj.: w roku 2020 – 73.951,96 zł, w roku 2021 – 73.306,92 zł, w okresie od 1 stycznia do 7 grudnia 2022 r. – 32.762,58 zł.

Akta kontroli str. 23

11. Sprawdzenie, czy gmina sporządza sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz, czy przekazuje je Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w wersji elektronicznej.

W kontrolowanym okresie, gmina przekazała Wojewodzie Zachodniopomorskiemu sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej⁶.

Akta kontroli str. 20

12. Przechowywanie dokumentacji osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przechowywana jest w zamkniętych szafach i chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

Akta kontroli str. 28

13. Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych:

- w dniu 27 marca 2018 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Węgorzynie,
- w dniach 28 – 29 marca 2018 r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

zalecenie z kontroli przeprowadzonej w dniu 27 marca 2018 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Węgorzynie	uwagi o realizacji
Organizować szkolenia i tworzyć warunki do działania rodzin wspierających – art. 176 pkt 3 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	zalecenie zrealizowane
Prowadzić placówki wsparcia dziennego – art. 176 pkt 3 lit. c ustawy	zalecenie zrealizowane
Wyznaczyć podmiot organizujący pracę z rodziną – art. 10 ust. 1 ustawy	zalecenie zrealizowane
Sprawować kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną – art. 28a ustawy	zalecenie zrealizowane

⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1195)

zalecenie z kontroli przeprowadzonej w dniach 28 - 29 marca 2018 r. w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węgorzynie	uwagi o realizacji
W każdym przypadku sporządzać plany pracy z rodzinami niezwłocznie po objęciu ich wsparciem asystenta - art. 15 ust. 1 pkt 1 - 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	zalecenie zrealizowane
Dokonywać okresowej oceny sytuacji rodzin i przekazywać ją podmiotowi organizującemu pracę z rodziną - zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy	zalecenie zrealizowane
Zabezpieczyć dokumentację rodzin objętych wsparciem asystenta w sposób zapewniający zachowanie tajemnicy	zalecenie zrealizowane
Powierzać pracę z rodzinami osobom określonym w ustawie	zalecenie zrealizowane

Akta kontroli str. 91

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> - brak opracowanego programu wspierania rodziny w okresie od 1 stycznia do 29 grudnia 2020 r. - w przypadku dwóch osób zatrudnienie na stanowisku asystenta rodziny przed sprawdzeniem ich danych w rejestrze z dostępem ograniczonym - w przypadku asystentury brak udokumentowania współpracy asystenta z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny - objęcie asystenturą rodziny zastępczej
przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> - mylna interpretacja przepisów - zaniedbanie
skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> - naruszenie obowiązujących przepisów - dopuszczenie do pracy z rodzinami osób przed sprawdzeniem ich danych w rejestrze z dostępem ograniczonym - niewystarczająca wiedza na temat sytuacji rodzin pozostających pod opieką asystenta
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	Burmistrz Węgorzyna, kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie, asystenci rodzin
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wpis w książce kontroli	4/2022
wystąpienie otrzymują	1) Burmistrz Węgorzyna 2) a/a

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Węgorzyno w zakresie wspierania rodziny

wydaję

zalecenie znaczące:

przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować dane osoby pod kątem zamieszczenia jej danych w rejestrze z dostępem ograniczonym – art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,

zalecenia zwykłe:

- 1) zachować ciągłość w opracowaniu i realizacji gminnych programów wspierania rodziny – art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) dokumentować współpracę z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny – art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy,
- 3) nie obejmować wsparciem asystenta rodzin zastępczych – zgodnie z art. 76 ust. 1 pkt 6 ustawy zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym pieczę zastępczą należy do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

.....

Zespół inspektorów:

.....
Pracownik na zwolnieniu lekarskim

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....
Na oryginale właściwe podpisy.